

A jednak...

Pięć lat temu — 7 stycznia 1927 — odbył się w Gdyni doświadczenie i wzruszający akt. Oto po raz pierwszy od chwili wskrzeszenia naszej państwowości na rufie wielkiego statku towarowego zawisła polska bandera. „Włókno” ruszył w świat.

Pierwsze państwowe przedsiębiorstwo komunikacji morskiej rozpoczęło swą działalność.

I także dziś, po pięciu zaledwo latach, działalność ta się przedstawia?

Powiedzmy z dumą: imponująco! Jesteśmy społecznością, lubującą się w pesymistycznych nastrojach i przesadnej krytyce; chętnie szukamy cieni i dopatrujemy się „dziur” na całym „Ale to, co nam dał rozwój Gdyni i komunikacji morskiej — jest bezsprzecznie jasną smugą na firmamencie naszego bytu narodowego, jest jedną z najmocniejszych pozycji w naszym dorobku państwowym.

Możemy dziś śmiało powiedzieć wszystkim na świecie: o- trzymaliśmy ledwo 10 lat temu nikłą cząstkę, pustkę niemal, parę rybaków i kilkanaście kilometrów wybrzeża, nadającego się najwyżej na przystań dla przybrzeżnych kutrów rybackich. A dziś? Dziś nasze frachtowce z rozwijającym się w iscie amerykańskim tempie portu, idą w najdalsze zakątki świata, dziś surowce nasze pod polską banderą płyną do portów afrykańskich, do Oramu i Casablanki, do Hedżasu na morzu Czerwonym, do Brazylii, no i oczywiście wszystkich portów europejskich.

(Nie jesteśmy więcej uzależnieni od zagranicznych organizacji komunikacyjnych; stajemy na arenie konkurencyjnej wymiany produktów drogą morską jako „paritas inter pares”).

Stało się to zaledwo w 5 latach. Dokonałmy tego wielkiego dzieła sam, wśród wzmagających się tym okresie trudności.

Na czele wywiadu Hitlera

pułkownik Nicolai, przyjaciel Sowietów

BERLIN, 6.1. Głośny z czasów wojny oficer wywiadu, niemieckiego sztabu generalnego, pułkownik Nicolai, został mianowany szefem służby informacyjno-wywiadowczej organizacji wojskowej Hitlera.

Pułkownik Nicolai uchodzi za zwolennika „narodowego bolsze-

Hitler rozmawia...

coś się szykuje

BERLIN, 6.1. Adolf Hitler, jak zwraca uwagę w kołach politycznych, rozpoczął ożywione rozmowy polityczne, co wskazywałoby, iż hitlerowcy

27 hitlerowców w więzieniu

za rapak na komunistów w Sopotach

GDANSK, 6.1. — W związku z napadem na zebrańce komunistyczne w Sopotach aresztowano i osadzono w więzieniu 27 hitlerowców a sprawę przekazano sądu śledczemu. Senat gdański zapowiada jaknajstrzejsze

Wybory bez partii

do przyszłego sejmiku w Kownie

KOWNO, 6.1. — Z oświadczenia dyrektora departamentu w min. spraw wewnętrznych dr. Nowakasa można wnioskować, że przy wyborach do sejmiku partii polityczne nie będą miały żadnego głosu.

Przyszły sejm ma się składać z przedstawicieli czterech odrębnych instytucji: izby rolniczej, izby handlowej i przemys-

spowodowanych świątecznym kryzysem gospodarczym.

Z tem większą dumą wspominać winniśmy to pięcioletnie, ten doły jubileusz, który obchodzimy bez hucznego wstawiania, a w poczuciu krzepiącej wiary w przyszłość.

BERLIN, 6.1. — Tel. wł. — Ambasador amerykański w Paryżu Edge przybył dzisiaj do Berlina w towarzystwie małżonki. Oficjalnie podróż dyplomatyczna amerykańskiego ambasadora nie miała w sobie nic z politycznej, który tutaj przybył, aby wyrazić na cześć swego kolegi francuskiego ambasadora Francois Poncet.

W związku z tym zjazd pras berliński mówi „o berlińskiej konferencji ambasadorów”, poprzedzającej zjazd w Lozannie. Pras nie wątpi, że Edge wywysła pobyt swój nad Szprewą, celem przeprowadzenia rozmów z osobistościami kierującymi polityką niemiecką.

Według „Berliner Tageblatt” Edge podjął się widocznie zadania gruntownego zaznajomienia się z politycznym i gospodarczym programem, z którym delegacja niemiecka udaje się do Lozanny. Oczywiście Ameryka bezpośredniego udziału w nadchodzącej konferencji reparacyjnej nie weźmie, niemniej rząd waszyngtoński z wielkim zainteresowaniem śledzi rokowania w tej sprawie.

Delegowanie ambasadora Edge’a do Berlina nie może dziwić, ponieważ przez szereg ubiegłych lat uczestniczył on stale we wszystkich konferencjach, dotyczących się odszkodowań i długów.

Wierzą wielokrotnym zapowiedziom, zamierza Brüning w Lozannie sprzeciwić się prowizorium i zadać definitywnego uregulowania problemu odszkodowań. Nie jest wykluczone, że zadaniem Edge’a będzie omówienie widoków takiego postawienia sprawy przez Niemcy i rozważenie się co do granic ewentualnych ustępstw niemieckich.

Wieczorem u ambasadora Sacketta odbył się zapowiadany bankiet, na którym obecny był wybitny przedstawiciel niemieckiego min. spraw zagranicznych.

Strzelanina w Charbinie

między Chinczykami i emigrantami z Rosji

LONDYN, 6.1. Według doniesień z Mukden, w Charbinie doszło do krwawych starć pomiędzy nacjonalistami chińskimi i emigrantami rosyjskimi w Charbinie.

Rozruchy zostały wywołane przez studentów chińskich. Obie

strony użyły broni palnej, wskutek czego powstała na ulicach miasta gęsta strzelanina, wywołująca panikę.

Wiele osób zostało zabitych, liczba zabitych i rannych narazie nie została ustalona. (ATE).

Doniosłe śniadanie ambasadorów

Berlińska przygrywka do konferencji w Lozannie

BERLIN, 6.1. — Tel. wł. — Sensacja polityczna dnia jest „śniadanie ambasadorów”, wydane dziś przez ambasadora amerykańskiego Sacketta. W śniadaniu tem wzięli

udział bawiący tutaj ambasador amerykański w Paryżu Edge, ambasador Francji Francois Poncet i kanclerz Brüning. Edge, który w czasie podróży Brüninga do Paryża

Brüning nie podpisze

Pogłoska o moratorium

BERLIN, 6.1. „12 Uhr Blatt” donosi, iż Brüning zamierza jako by odmówić podpisu pod przyszłym układem lozańskim na wypadek, gdyby Niemcy nie uzyskały całkowitego zniszczenia odszkodowań wojennych.

Ten sam dziennik ogłasza sensacyjną wiadomość, jakoby Brüning nosił się z zamiarem ogło-

szczenia ogólnego moratorium długów zagranicznych.

W berlińskich kołach urzędowych wstrzymują się narazie z wyjaśnieniem tej sensacyjnej wiadomości, rozpowszechniają pogłoskę, iż konferencja lozaska powinna uwolnić Niemcy od ciężarów długów wojennych. (ATE).

„Rok najcięższych rozstrzygnięć”

Min. Dietrich zapowiada bankructwo złota

BERLIN, 6.1. — Tel. wł. — Dziś odbył się tradycyjny doroczny zjazd niemieckiej partii demokratycznej w Stuttgartu, na którym wicekanclerz i minister finansów Dietrich wygłosił wielką mowę polityczną, poświęconą problemom wewnętrznym i zagranicznym Niemiec.

Rok 1932 — mówił minister Dietrich — będzie dla Niemiec rokiem najcięższych rozstrzygnięć.

W dziedzinie polityki zagranicznej w roku tym rozegra się walka o uregulowanie niemieckich długów prywatnych i odszkodowań. Zagadnienie to rozwinięło się w tempie pociągu pędzącego.

Następnie Dietrich usiłował wykazać, że obecny kryzys spowodowany został „wymuszeniem” na Niemcach odszkodowań. W następstwie świadczeń finanso-

wych Niemiec nastąpiły przesunięcia w podziale złota, które nasunęły wątpliwości, czy złoto w ogóle jeszcze może mieć jakieś znaczenie w dotychczasowym tego słowa znaczeniu, t. j. jako pokrycie znajdujących się w obiegu banknotów.

W dziedzinie polityki wewnętrznej Niemcy będą się musiały bronić przed naporem nowych sił dynamicznych. Za kilka miesięcy rozpocznie się walka o wybór prezydenta Rzeszy.

Sytuacja Niemiec jest tego rodzaju, że obecny system gospodarczy zwalkają nietylko komuniści i socjaldemokraci, lecz także narodowi socjaliści. Już obecnie gospodarsko prywatne tylko dzięki najwyższemu wysiłkowi ostatecznie może walczyć z naciskiem interwencji państwa.

Katastrofalna powódź w Niemczech

Miasto Dessau orzec ete na 2 cześć

BERLIN, 6.1. — Tel. wł. — Powódź w Dessau przybrała katastrofalne rozmiary. Miejscowości Jesnitz i Raguhn zostały odcięte od świata. — Miasto Dessau przecięte powodzią na dwie części, znajduje się w ogromnym niebezpieczeństwie. Nawiazanie komunikacji pomiędzy obu częściami miasta jest niemożliwe. Przez 30 metrów wyrwę w tamie koło Dolnitz napływają bezustannie olbrzymie masy wody. Rząd Anhaltu zażądał telegraficznie z Berlina

pomocy Reichswehry. Setki bezrobotnych i t. zw. Teno (technicznej pomocy) czynne są przy lokalizowaniu powodzi.

Również rzeka Mulda w okolicach Halle wylała. Powódź czyni ogromne spustoszenia. W miejscowości Grima zalane są niżej położone domy. Mieszkańców uratowano na łodziach. Ludność Pitterfeldu została przy pomocy syren i dzwonów ostrzeżona o groźącym niebezpieczeństwie. Donoszą również z Dreżna o niebezpiecznym wzbieraniu Łaby.

Ferdynand Goetel

Jedzie zwiedzić Rosję sowiecką

Do grona ofiar, którzy odbyli podróż do Sowietów, aby własnymi oczami obejrzeć Rosję sowiecką, przybędzie niebawem wybitny powieściopisarz polski i prezes polskiej sekcji Penklubu, p. Ferdynand Goetel. Autor „Kar-chatu” podjął starania o wizę sowiecką i zamierza na wiosnę udać się do Rosji

Oszustwo na szkodę Poznania

przy budowie stadionu

POZNAN, 6.1. Ustawiono tu niezwykłe oszustwo na szkodę magistratu m. Poznania przy budowie stadionu miejskiego.

Stadion ten, wzniesiony kosztem około 2 mil. zł., w latach 1928-29 zaczął się walić tak, iż nie można go było w terminie, t. j. na P.W.K. oddać do użycia publicznego.

W toku dochodzenia podniosło no zarzuty przeciwko firmie budowlanej Hoffmana, że dostarcza no przez wspomnianą firmę słupki betonowe były sporządzone z lichego materiału. Na mocy o-

rzeczenia sądu polubownego próbki materiału, użytego do tych słupów, zostały przekazane politechnice gdańskiej do zbadania.

Ponieważ orzeczenie znawców gdańskich wypadło pomyślnie dla firmy, magistrat m. Poznania wypłacił tej firmie sporne 200.000 zł. Obecnie okazało się, że przy pomocy oszustwa firma Hoffman przedstawiła znawcom gdańskim nie oryginalne próbki, lecz inne, wzorowo sporządzone. Sprawa oparła się obecnie o sąd. (PAT).

Nowy rząd gen. Żiwkowicza

BELGRAD, 6.1. Król mianował nowy rząd, na którego czele stanął dotychczasowy premier gen. Żiwkowicz.

W nowym rządzie dokonane zostały tylko niewielkie zmiany w porównaniu z poprzednim gabinetem.

Teka spraw zagranicznych zo-

stała w rękach min. Marinkowicza. (ATE).

General Żiwkowicz, który w poprzednim gabinecie piastował tekę ministra spraw wewnętrznych, nie zrzekał się obecnie tych funkcji, a agendy ministerstwa spraw wewnętrznych przejął dotychczasowy minister sprawiedliwości Srskie. Ministrem handlu został przywódca stronnictwa demokratów Słowenji — Kramer, ministrem oświaty — Koicz, ministrem sprawiedliwości dotychczasowy minister oświaty Maksimowicz. Teke ministerstwa rolnictwa objął dotychczasowy minister handlu poseł z Zagrzebia — Demetrowicz. Ministrem robót publicznych został polityk chorwacki Preka, socjalnych zabezpieczeń — Purčić.

Z dawnych członków poprzedniego gabinetu, którzy nie zostali powołani do składu nowego rządu, dr. Kumanudi ma być prezydentem izby deputowanych, zaś Uzunowicz — prezydentem senatu.

Hankey

przygotowuje konferencję w Lozannie

LONDYN, 6.1. — Tel. wł. — Generalnym sekretarzem konferencji odszkodowawczej w Lozannie został mianowany sir Hankey, który wielokrotnie brał udział w różnych konferencjach międzynarodowych.

Sir Hankey jawi obecnie w Szwajcarii, celem przygotowania obrad konferencji.

Protest Stanów Zjednoczonych

Niezadowolone wyjaśnienia Japonii

WASZINGTON, 6.1. — Stimson wystosował na rece ambasadora japońskiego energiczny protest w związku z zaatakowaniem w Mukdenie konsula Stanów Zjednoczonych Chamberlaina z Charbinu. Zdaje się, że wyjaśnienia władz mukdeńskich nie zadowolili Stimsona.

TOKIO, 6.1. Min. spraw zagranicznych polecił ambasadorowi japońskiemu w Waszyngtonie w razie rządów Stanów Zjednoczonych ubolewanie z powodu zaatakowania konsula Stanów Zjednoczonych w Charbinie.

Sledztwo wykazało, iż przyczyną zajścia był tłumacz japoński, który też został zwolniony. Rozważana jest też sprawa ukar-

ania dwu żołnierzy japońskich, wnieślianych w zajście.

LONDYN, 6.1. Według doniesień z Mukden, wrogie nastroje wśród ludności japońskiej Dajrenu w stosunku do obywateli angielskich i amerykańskich wzmagają się w niepokojący sposób.

Protesty dyplomatyczne Anglii i St. Zjedn. przeciwko zajęciu Czin Czou przez Japończyków wywołały wśród ludności niezwykle podniecenie.

Konsulaty St. Zjedn. i Anglii otrzymują listy z pogrózkami, żądające usunięcia obywateli angielskich i amerykańskich z Dajrenu, gdyż w przeciwnym wypadku grozi ich życiu i mieniu niebezpieczeństwo.

Japonia w przymierzu z Mandżurją

Dalsze plany rządu tokijskiego

RYGA, 6.1. Według doniesień sowieckich z Tokio, japoński minister wojny udzielił przedstawieliom prasy japońskiej wywiadu, w którym oświadczył, że zajęcie Czin Czou przez wojska japońskie jest najbardziej doniosłym wydarzeniem politycznym i militarnym. Zajęcie to było niezbędnym dla normowania życia politycznego i gospodarczego tego kraju. Japonia obecnie dołoży wszelkich starań, celem wytworzenia ścisłej łączności pomiędzy Mandżurją i Mongolją.

LONDYN, 6.1. Według doniesień z Pekinu, wojska japońskie po zajęciu Czin Czou kontynuują ofensywę w kierunku południowym. Celem tej ofensywy jest

ustalenie łączności z oddziałami wojsk japońskich, które wylały w Szanghajwan, dokąd przybyło kilka japońskich okrętów wojennych. (ATE).

GENEWA, 6.1. Do sekretariatu generalnego wpłynęła nota chińska z prośbą o zwołanie sesji nadzwyczajnej Rady Ligi Narodów.

Dziś w Rydze

rozkazania rumuńsko-sowieckie

RYGA, 6.1. — Tel. wł. — Wychożący w Rydze dziennik niemiecki „Rigasche Rundschau” donosi, że rumuńsko-sowieckie rokowania o paki nieagresji rozpoczyna się w Rydze dnia 7 stycznia.

Otwarte „nie”

tego żąda Stahlheim

BERLIN, 6.1. Przemawiając na zjeździe w Hannoverze, przywódca Stahlheima Disterberg oświadczył, że Niemcy nie będą i nie są obowiązane do dalszego spłacania reparacji.

Jedynie zupełne skreślenie odszkodowań wojennych może przy-

nieść ulgę państwu niemieckiemu.

Na konferencji lozańkiej podkreślił mówca, iż rząd Brüninga musi otworzyć i zdecydowanym „nie” zadokumentować żądania, nierzadkie od lat 13-tu w szeregach „narodowych” Niemców.

Wyjaśnienie sowieckie w Berlinie

o paktach nieagresji

BERLIN, 6.1. — Tel. wł. — W kołach urzędowych oświadcza, że poseł sowiecki w Berlinie Chinczuk zawiadomił w imieniu swego rządu rząd Rzeszy, że francusko-sowiecki i polsko-sowiecki paki nieagres-

ji nie będą zawierały postanowień szkodliwych dla interesów politycznych Niemiec.

Układy te będą natychmiast po podpisaniu ogłoszone. Oświadczeniu temu nadają du- że znaczenie polityczne.

Przerost ubezpieczeń społecznych groźny dla stałości walut

W 1919 r. I międzynarodowa konferencja pracy wezwala wszystkie państwa do zorganizowania systemu ubezpieczenia od bezrobocia.

Wówczas w całym świecie było ok. 4.500.000 robotników ubezpieczonych od bezrobocia; ponadto ok. 1.000.000 robotników korzystało z kas, zasilań ze źródeł publicznych. W połowie 1931 r. liczba obywateli ubezpieczonych wynosiła 36 milionów, a nawet 46 mil. — jeżeli włączymy Z.S.S.R. Ponad to ok. 3 mil. korzystało z ubezpieczenia warunkowego.

Jednak pomimo tak znacznej liczby ubezpieczonych — sama instytucja ubezpieczenia nie przestaje być tematem krytyki, nie tylko ze strony przedsiębiorców, lecz również szeregu ekonomistów i działaczy politycznych.

Najważniejszym bodaj zarzutem, stawianym ubezpieczeniu od bezrobocia, jest — że ciężary fi-

Zwiększony przywóz jał do Niemiec

Spadek wartości walut angielskiej, duńskiej, i węgierskiej spowodował zwiększenie się importu jał z zagranicznych do Niemiec.

Z tego powodu ceny jał w Niemczech znacznie spadły. W całym roku 1931 ceny jał były około jednego fenijsa niższe niż w roku poprzednim, lecz w połowie grudnia różnica ta osiągnęła 5 do 6 fenijsów na sztuce, czyli 30 do 40 proc.

Cieźkie układy o kredytach niemieckich

Toczące się w Berlinie układy z przedstawicielami banków zagranicznych i sfer finansowych w sprawie przedłużenia kredytów krótkoterminowych, natrafiają na trudności.

W kołach finansowych liczą się z odrzuceniem pierwotnego projektu, który przewiduje przedłużenie kredytów krótkoterminowych o 10 lat.

Do jakiego stopnia doszły nastroje pesymistyczne podczas tych układów, świadczy opinia

Niebezpieczne związki

Uwagi publicysty czeskiego

Naczelny publicysta „Narodni Politiki” dr. Borsky zastanawia się w obszernym artykule nad zagadnieniem organizacji Europy środkowej. Autor zestawia projekt zorganizowania Europy środkowej pod egidą Niemiec i projekt takiej organizacji, w której Niemcy nie miałyby decydującego wpływu.

Zdaniem autora, przeprowadzenie projektu współpracy gospodarczej Czechosłowacji, Węgier i Austrii byłoby krokiem w kierunku utworzenia Europy środkowej niemieckiej, gdyż jasne jest, że w ugrupowaniu takim Rzesza,

O ustawie chałupniczej

Narada w Izbie Rzemieślniczej

W radzie izb rzemieślniczych R. P. odbyła się konferencja w sprawie t. zw. chałupniczej przy udziale przedstawicieli ministerstwa przemysłu i handlu, p. naczelnika Hauszkyda, przedstawicieli rzemiosła oraz prawników i ekonomistów.

Po referacie wywiązała się długa dyskusja, w której ustalono potrzebę wydania ustawy chałupniczej, która uregulowałaby sprawę ubezpieczenia t. zw. chałupników, jednocześnie jednak ustalono pogląd, że t. zw. „chałupnik” w wypadku poszukiwania się pomocą, ma charakter przedsiębiorcy najmniejszego typu, a tem samem powinien podle-

Nieвозмоść wywozu bekonoń do Irlandji skutkiem ogromnego powiększenia cla

Opublikowano rozporządzenie rządu irlandzkiego ustanawiające cla na importowane bekony zagraniczne.

Wolne od cla pozostają tylko bekony, których cena, zgodnie z notowaniami giełd w Londynie i Liverpoolu, wynosi od 75 szylingów wwyż za centnar. Co do

Nowa fabryka maszyn w Szwecji

W Saratowie puszczono w ruch wielką fabrykę, produkującą rozmaitego typu maszyny; produkcja obliczona jest na 15.000 maszyn rocznie.

Statystyka bezrobotnych we Francji, Danji i Belgji

Francuskie ministerstwo pracy ogłasza urzędowe zestawienie liczby bezrobotnych w dniu 26 grudnia.

Według tych obliczeń liczba bezrobotnych w ciągu ostatniego tygodnia zwiększyła się o 16.000 i wynosi obecnie 147.000, a w tej liczbie 23.000 kobiet.

Liczba bezrobotnych w Danji, według opublikowanych danych z dnia 3 stycznia wynosi 115.000 osób. W ostatnim tygodniu liczba bezrobotnych wzrosła o 8.500.

Liczba bezrobotnych w Belgji z końcem ubiegłego roku wynosiła 225.000, co stanowi wzrost o 27.000 w ciągu miesiąca grudnia.

Pomoc Niemcom nadgranicznym

Rozdział pożyczek z funduszu Osthilfe

Pisma niemieckie w Prusach Wschodnich podają dane statystyczne, dotyczące rozdziału funduszu z t. zw. funduszu Osthilfe.

Z funduszu tego skorzystało dotychczas 4.788 gospodarstw, otrzymując pożyczki na sumę 90 milionów marek.

Do czasu wyznaczenia pań-

stwowego komisarza funduszu t. j. do dn. 1.6. 1929 roku, na jedno gospodarstwo przypadała przeciętnie kwota 26 tysięcy, 500 marek. Po wyznaczeniu jednak państwowego komisarza wysokość pożyczek spadła do wysokości 13 tysięcy marek.

Pisma, podające te dane, zaznaczają, że kryzys gospodarczy i twierdzą, że przetrzymują gospodarstwa małe, włościańskie, aniżeli większą własność.

Wydłomaczyć to można tem, że mniejsza własność ma zarazem mniejsze wymagania i potrzeby, oraz tem, iż większość włościan, Mazurów, są tak niezmiernie przywiązani do ziemi, że wolą wyrzec się wszystkiego, niż zadłużyć swą posiadłość aż do jej utraty.

Upadłości fabryk w Niemczech

Fabryki maszyn „Muenchner et Co.” w Budziszynie oraz „Schumann et Levering” w Boehlitz — Ehrenberg zawiesiły wypłaty, wnosząc o nadzór sądowy.

Lipska fabryka parasoli i lasek C. A. Strieder ogłosiła niewypłacalność.

Nie będzie moratorium

w Rumunji

Poselstwo rumuńskie w Paryżu ogłosiło w prasie komunikat w sprawie pogłosek o zamierzonym jakoby moratorium. Komunikat ten brzmi jak następuje:

„Poselstwo królestwa Rumunii zaprzecza formalnie pogłoski, które obiegają na temat nowej po-

zyczki oraz moratorium wewnętrznem, czy zewnętrznem. Parlament rozważa obecnie projekt ustawy, która ma na celu li tylko pomóc dla rolników przez popieranie porozumień pomiędzy rolnikami — dłużnikami i wierzycielami”.

Na śladach morderców

Godzinne obłężenie bandytów

Z Nowego Jorku donoszą: Po czterech dniach pościgu udało się władzom paść na ślad „mordercy ze Springfieldu”, który w ubiegłą sobotę ścigany przez policję, zamordował z karabinu maszynowego 6-ciu policjantów i szeryfa. Bandytę znaleziono w

ustronnym domu w Houston (Texas).

Bandyta i jego towarzysze zabarykadowali się.

Po godzinnej obłężeniu policja wtargnęła do domu, gdzie znalazła obu bandytów nieżywych. Popelnili oni samobójstwo.

Nema trustu lotniczego

francusko-niemieckiego

Agencja Havasa donosi, że ministerstwo lotnictwa zaprzecza formalnie pogłoskom, według których miałyby obecnie opracowywać plan francusko-niemieckiego trustu lotniczego, z którego miałyby być wykluczone lotnictwo angielskie i włoskie.

Prawdą jest jedynie, że komisja transportowa komitetu wspólpracy francusko-niemieckiej bada sposoby zapewnienia pomocy współpracy najlepszych

wyników gospodarczych działalności linii lotniczych francuskich i niemieckich, przyczem należy wykluczyć dążenia do utworzenia jakiegokolwiek trustu lub monopolu.

Rządy angielski i włoski wiedzą o tem, że rząd francuski skłonny jest dążyć do porozumienia z niemi w drodze układów, które zasadniczo nie zwracają się przeciwko żadnemu państwu.

Rozbicie rokowania o płace

w niemieckim przemyśle węglowym

Prowadzone od dłuższego czasu w Lipsku rokowania o uregulowanie plac w środkowym-niemieckim przemyśle węgla kamiennego rozbiły się wskutek nieustępliwości pracodawców, domagają-

cych się 15 proc. obniżki zarobków. Ostateczny wynik wyda w dniach najbliższych rozstrzygnięty.

Polski eksport węgla

dwa razy większy, niż w Niemczech i Anglii

W r. 1930 stosunek wyeksportowanego węgla do ogólnego wydobycia naszego wyrażał się cyfrą 34,16 proc., ten sam stosunek dla Niemiec wynosił 17,09 proc., dla Anglii 22,51 proc.

Za pierwsze półrocze 1931 roku

te same pozycje wynosiły: Polska 36,49 proc., Niemcy 19,64 proc., Anglia 18,82 proc. Z cyfr tych wynika, że polski przemysł węglowy, biorąc pod uwagę stosunek eksportu do produkcji, eksportuje dwa razy więcej, niż Niemcy i prawie dwa razy więcej niż Anglia.

Zmniejszenie ruchu portowego

w Marsylii

Wydział portowy Marsylii ogłasza następujące dane o ruchu okrętowym w roku 1931. Do portu weszło 7837 statków (parowców łącznie z żaglowcami);

port opuściło 7824.

W porównaniu z rokiem 1930 ruch w porcie zmniejszył się o 367 statków.

Nowa linia morska

Gdynia-Holandja

Projektowana nowa linia żegluga Gdynia — Rotterdam i Gdynia Amsterdam, obsługiwana będzie przez dwa statki: „Kraków” i „Chorów”, które będą odjeżdżały regularnie co dwa

tygodnie, wywożąc z Gdyni do portów holenderskich wyroby żelazne, cynkowe, cukier, ryż i półfabrykaty drzewne, wyrabiane przeważnie na Pomorzu.

Na wystawie „Rzym wieku XIX-go”

dział polski

Donoszą z Rzymu: Odbił się wernisarz wystawy „Rzym wieku dziełnastego”, zorganizowanej przez Instytut studiów rzymskich. Wśród 14 sekcji zagranicznych zwraca uwagę sekcja polska doborom swych eksponatów.

Dział polski zawiera dzieła Smiradzińskiego, Piusa Welońskiego, Sosnowskiego, Kurdowskiego, Sta-

browskiego i innych, ponadto wystawiono szereg dokumentów i zdjęć, dotyczących historii tworzenia Legionu Polskiego przez Mickiewicza. Wszystkie eksponaty są własnością włościków kolonii polskiej w Rzymie. Komisarzem sekcji jest publicysta Leonrad Kocemski, którego wysiłkowi zawdzięczać należy nasz udział w wystawie

Wywóz mięsa i trzody

do Francji i Szwajcarii

Wywóz baraniny do Francji odbywa się w granicach przyznanego nam kontyngentu. Natomiast wywóz mięsa wołowego nie kalkuluje się z powodu zbyt niskich cen na rynku paryskim.

Naznaczone przez rząd francuski ogólny kontyngent mięsa wieprzowego do końca b. r. został już wyczerpany, mimo to jednak — ze względów gospodarczych — dopuszczane są dalsze transporty. Zamknięcie granicy może jednak nastąpić w każdej chwili i ta okoliczność

wstrzymuje polskich eksporterów od wysyłania transportów świń bitych.

Wywóz bydła rogatego do Szwajcarii, zapoczątkowany niedawno, rozwija się pomyślnie, chociaż narazie w niemieckich stosunkowo ilościach, ze względu na konieczność ścisłej selekcji materiału eksportowego pod względem wieku i wagi. Narazie nie przekracza ten eksport 1 wagonu tygodniowo.

Dalsze zaostrożenie się krzysu

w Prusach Wschodnich

W sprawozdaniu za grudzień stwierdza Izba handlowa w Królewcu dalsze znaczne zaostrożenie się krzysu gospodarczego w Prusach Wschodnich.

1.278 mil'ionów rubli na armię

w budżecie Z. S. S. R.

Według danych urzędowych, wydatki nowego budżetu ZSSR na armię i flotę wynoszą na rok 1932-33 1.278 milionów rubli. Poza tem budżet sowiecki zawiera pozycję w wysokości 118 milionów rubli dla wojsk specjalnych, następnie 143 miliony rubli dla rozbudowy sowieckiej floty powietrznej.

Wydatki na inne formacje woj-

położenie wszystkich gałęzi życia gospodarczego doznało pogorszenia. Ruch portowy w Królewcu wykazuje również zmniejszenie.

W ten sposób wydatki wojenne Sowietów przekraczają 2 miliardy rubli, co według kursu urzędowego stanowi przeszło miliard dolarów.

Reorganizacja Banku Hiszpanji

uzależnienie od rządu

Na mocy uchwały Kortezów, statut Banku Hiszpanji uległ poważnym zmianom. Obok wyłącznego prawa emisji banknotów oraz obok obowiązku nabywania kruszców szlacheckich, Bank Hiszpanji stanowić będzie jedno z ogniw aparatu rządowego, zależne najzupełniej od ministerstwa skarbu.

Zarówno zarząd Banku Hiszpanji, jak i członkowie t. zw. komi-

sji inspekcyjnej będą mianowani przez rząd hiszpański z pośród wyższych funkcjonariuszy ministerstwa skarbu.

Ta zależność Banku od władz państwowych tłumaczy się etatystycznymi tendencjami obecnego rządu, który również w dziedzinie samorządów miejskich i instytucji społecznych zamierza wprowadzić daleko idącą kontrolę państwową.

Sytuacja gospodarcza Holandji

Konieczność obniżenia plac

Prezes amsterdamskiej Izby handlowej, omawiając gospodarcze położenie Holandji na tle ogólnego kryzysu światowego, zaznaczył, że konieczne jest poważne obniżenie kosztów produkcji, a tem w pierwszym rzędzie plac, tembardziej, iż z powodu spadku szeregu walut, koszty te w różnych krajach się obniżają.

Oddzielne notowania gieldowe

dla niemieckich obligacji w Holandji

W Holandji znajduje się wielka ilość niemieckich papierów publicznych i obligacji przedsiębiorstw niemieckich.

Komitet giełdowy amsterdamski postanowił zająć się interesami posiadaczy tych papierów. W oczekiwaniu rezultatów konferencji dyplomatycznej, jak rów-

nież bliższego wyjaśnienia ostatnich zarządzeń niemieckich, komitet zdecydował narazie wproważyć oddzielne notowania giełdowe dla obligacji niemieckich posiadających stempel holenderski z roku 1931 lub wcześniejszy, a obligacji sprowadzanych do Holandji po 1 stycznia 1932 r.

„Szyb Nr. 4“ Powieść niemal egzotyczna

Przed kilku laty Jerzy Kosowski zabytniał nagle szczerym talentem w siedmiu opowiadaniach wojennych obywateli nazwa „Zielona kadra”. Był jednym z niewielu opowiadaczy wielkiej wojny, który, śród straszliwych zapasów, jakich świat nie widział, dojrzał motywy śmiechu. Opowieści jego zwróciły uwagę ekscytacji, bezpośredniością spostrzeżeń, miłą werwą i humorem.

Kosowski stał się odrazu modnym. Nie mógł nadszyc z piórem. W przeciągu trzech lat wypuścił w świat aż siedem powieści. Taką plodność, zwaną zresztą z ciekawymi warunkami życia, zawiera w sobie poważne niebezpieczeństwo. Nie pozwala pisać na dostateczne skupienie, prowadzi do kompromisów i tymczasowości.

Kosowskiemu nie brakło nigdy pomysłów. Ale nie miał czasu na takie wykończenie utworu, na jakie go stać napewno. I dlatego raz już pozwolił sobie nazwać jego talent rozrzutem. Ta sama uwaga nasuwa się przy czytaniu powieści ostatniej p. t. „Szyb Nr. 4”. Pomysł — doskonały. Chodziło o wielki fresk życia obywatelskiego, skupionego przy eksploatacji ropy naftowej. Kto widział Boryslaw, to najohydliwsze miasto nietylko w Polsce, ale i w Europie całej, domysla się łatwo, ile zużyto ludzkiej energii, pomysłowości, pracy, zmysłu spekulacyjnego, kapitału, namietności i woli przy wierceniu i eksploatacji tego tysiąca szybów naftowych. Dla powieściopisarza życie takiego zbiorowiska ludzkiego, złożonego z gromady przedsiębiorców, codzienników i licznych rzesz polskich robotników, mogłoby posłużyć za temat do ponurego eposu.

Kosowski zdawał sobie, dobrze sprawę z wielkiego bogactwa, jakie go tematu. Ale rozumiał również, że rozplanowanie go i rozwinięcie w wielkim stylu wymaga znacznego wysiłku artystycznego i czasu. Ograniczył więc swe zadanie. Przeniósł akcję do Krośna i naszkicował szereg interesujących charakterów na tle dziejów jednego szybku, od chwili szukania ropy przez

„ródźkarza” aż do pierwszego, naglego tej ropy wybuchu. Konstrukcja opowiadania jest prosta: naturalna i zwięzła. Postacie robotników zupełnie odrębne, tytu są żywe, zajmujące, pełne ukrytej energii i siły wewnętrznej. Z niezmniejszą swobodą maluje Kosowski portrety inżynierów i przedsiębiorców, oraz jego córki. „Wierciacz” polscy, występujący w powieści, pracowali w kopalniach Ameryki, Rosji, a nawet Sumatry. Mała cecha charakteru tak różnorodna, że powieść nabiera kolorytu niemal egzotycznego, chociaż Kosowski czynnie podkreśla rasowe właściwości robotnika polskiego: poczucie godności osobistej, przywiązanie do ziemi, rodzinnej, hardość i zawziętość.

Szkicowo również traktuje Kosowski erotyczne momenty powie-

ści. Podsuwa czytelnikowi doskonały materiał, ale nie wykorzystuje go należycie. Miłość Anka do Janki, zakrojona na świetny romans psychologiczny, zamyka się w melodramatycznych niemal ludowościach. Postawiona wybornie, postać rywała, Sewy ginie w niedomówieniach pospiesznej narracji. A cała techniczna strona eksploatacji szyb została przez Kosowskiego nadto już uproszczona i spopularyzowana.

Kosowski pisze z zadziwiającą swobodą i ta swoboda jest mu niewątpliwym wrogiem. Rasowy powieściopisarz, posiadający niezwykle bystre spojrzenie i wrodzoną ciekawość duszy ludzkiej, zubożył swą indywidualność artystyczną, jeżeli jej nie ochroni od zbyt łatwej rozlewności.

J. L.

Wojna już wypowiedziana! Po dwu stronach frontu w Indiach

Wojna w Indiach, która od dłuższego czasu wisiała już w powietrzu, wydaje się obecnie nieunikniona. Wypowiedzenie wojny właściwie już nastąpiło, z jednej strony przez mowę Gandhiego, w której zapowiedział on powrót do biernego oporu, z drugiej strony przez mowę rokowań ze strony wicekróla lorda Willingdona.

Kroki nieprzyjacielskie również już się rozpoczęły. Hindusi już od dawna dokonywują zamachów na funkcjonariuszy angielskich. Po aresztowaniu Gandhiego i innych członków kongresu, podjęli akcje masowych zebrań i demonstracji, od których krok tylko do wybuchu rewolucji. Wobec tego warto się przyjrzeć, jakie są siły stron obu w tej wojnie, która zresztą będzie się toczyła przeważnie pod ziemią

i jak się przedstawia szanse zwycięstwa.

Przedewszystkiem wchodzi tu w rachubę liczba ludności i jej podział. Wśród tej ludności Anglików mogą liczyć, że przeciętna na swoją stronę około 70 milionów muzułmanów, skłaniając ich, by przynajmniej zachowali się neutralnie. Pozostaloby więc jeszcze 260 milionów, z których znaczna część trzeba odliczyć na klasę pogardzoną i uciśnioną, na tak zwanych „pariasów”, których Anglików także będą starali się ożywić dla siebie.

Do utrzymania reszty w ryzach posłuszności armia angielska w Indiach, która wynosi razem 223 tysiące żołnierzy i oficerów, nie licząc nielicznych sił pomocniczych. Z tej ogólnej cyfry jest 65 tysięcy ściśle angielskiego wojska, a 156 tysięcy żołnierzy hinduskich rozmaitych

ras i rozmaitych wyznań. Muzułmanów pomiędzy żołnierzami w armii indyjskiej jest mniej więcej czwarta część, czyli około 40 tysięcy, a jeżeli się do tego doliczy 19 tysięcy tak zwanych Gurków, czyli doskonałej armii królewskiej z samodzielnego królestwa Nepalu, wypróbowanej wierności dla Anglików, to pozostaloby niespełna 100 tysięcy wojska niezupełnie pewnego, które w razie wzmożenia się rewolucyjnego nastroju, mogłoby wywołać niepokój.

Alle to wojska bez oficerów angielskich i bez angielskiego kierownictwa przedstawiałyby tylko kule nie ludzi, tak że pozostałe 120 tysięcy w reku Anglików przedstawiałyby dostatecznie wielką siłę do utrzymania porządku.

Trzeba jednakże pamiętać, że całość armii w Indiach rozpadła się na cztery grupy, stosownie do swego przeznaczenia, a więc na wojsko, które ma chronić granice, na armię szturmową, armię utrzymania publicznego porządku i ochotniczą rezerwę. Ta ostatnia wynosi 29 tysięcy, ma stosunkowo słabe wyćwiczenie i mogłaby być powołana pod broń dopiero w razie wielkiej potrzeby.

Pozostają więc owe trzy armie, które mają swoje określone zadanie. Dwie pierwsze mają chronić Indie przed najeźdźcą zewnętrznym, który wcale nie jest chimera, ale rzeczywistość i stałym niebezpieczeństwem.

Mianowicie granica, przedewszystkiem północna i zachodnia, oddziela Indie od bardzo wojowniczych plemion, które mogą wystąpić do miliona wojowników i czekać tylko na sposobność, aby rzucić się na równiny indyjskie, — których bogactwa żyją u nich w legendach i w pieśniach ludowych — i aby rozpocząć rabunek przy pomocy morderstw, rzezi i pożarów.

A dalej znajduje się Afganistan, który niejednokrotnie zmagał się w krwawych zapasach z Anglikami, strzegącymi Indii za pomocą Afganistanem, a nie sownieka Rosji, której celem i marzeniem, od początku tej istnienia, były Indie, jako narzędzie do zadania śmiertelnego ciosu Anglii i do rozniesienia rewolucji światowej.

Pomimo to siły angielskie w Indiach, które z pewnością w razie potrzeby zostałyby wzmocnione po siłkami z Europy, wystarczają do na utrzymanie Indii przy Anglii — odczytanie narodu w niewoli zależało tylko od siły zbrojnej.

Radio warszawskie

WARSZAWA. Długość fali 1411,8 m.
G. 10.00: Transmisja nabożeństwa z Bazyliki grecko-katolickiej w Stanisławowie. G. 11.58: Sygnał czasu i hejnał z Krakowa. G. 12.15: „Organizacja gospodarska folwarcznych wódek dziesiętnych warunków”. G. 12.35: Płyty. G. 14.45: Płyty. G. 15.25: „Przemysł chemiczny a gazy”. G. 15.50: Program dla dzieci starszych. G. 16.20: Lekcja języka francuskiego. G. 16.40: Płyty. G. 17.10: „Psychologia na co dzień”. G. 17.35: Koncert solistów. G. 19.15: Skrzynka rolnicza. G. 19.35: Płyty. G. 20.00: Muzyka lekka. G. 20.25: „Ludzie podwórni”. G. 20.40: Rosyjska muzyka religijna. G. 21.25: „Ewa” p. Szaniawskiego. G. 22.10: Płyty. G. 22.30: Muzyka taneczna.

JUTRO

G. 11.58: Sygnał czasu i hejnał. G. 12.10: Płyty. G. 14.45: „Hokeiści polscy jadą na Olimpiadę”. G. 15.00: Płyty. G. 15.25: „Dobry nauczyciel — czarna osoba”. G. 15.50: Płyty. G. 16.40: Płyty. G. 16.55: Lekcja języka angielskiego. G. 17.10: „Udział kobiety w dziejach kultury duchowej”. G. 17.35: Operetka „Lalka”. E. Audran’a. G. 19.35: Płyty. G. 20.00: Pogadanka muzyczna. G. 20.45: Koncert z Filharmonii warsz. W przerwie koncertu felieton p. t. „Słakiem po wieści polskiej”. G. 22.50: Muzyka taneczna.

Stronopolskim zwyciężym

Według odwiecznego zwyczaju w dzień święta Trzech Króli wypisuje się na drzwiach kreda święconą pierwszą literę imion K. + M. + B. Kacper, Melchior, Baltazar.

Mikołaj Jorga

Wobec tego, że d. 8 b. m. przybył do Warszawy min. Ghika, członek gabinetu rumuńskiego, na którego czele stoi prof. Jorga, dalej poniżej sylwetkę i charakterystykę szefa obecnego rządu Rumunii.

Osobliwy człowiek. Profesor, uczyony o sławie europejskiej, poeta, dramaturg, redaktor, publicysta, wreszcie mąż stanu. Zdumienie ogarnia, gdy się zważy, że Mikołaj Jorga w ciągu czterdziestu lat pracy wydał 1600 tomów dzieł swoich i ogłosił drukiem około dziesięciu tysięcy artykułów. Co za niepożyta, zachłanna energia twórcy? Jak że nieprawdopodobna wytrzymałość organiczna? Poprostu — nie do wiary — żeby jeden człowiek mógł tego wszystkiego dokonać. Przeciętne pojecie czasu rozpada się tu na nic. Jorga podporządkowuje go sobie, jak tysiąckrotny motor Diesla, zawsze sprawny, zawsze niezawodny.

Ze struktura duchowa Jorgi posiada znamiona genialności, świadczy o tem jego życie.

Mając lat sześć, czyta klasyków. W dwudziestym pierwszym roku życia kończy studia uniwersyteckie w ciągu jednego roku. Przytem władza już doskonale, prócz języków klasycznych, francuskim, niemieckim, włoskim i hiszpańskim. W dwudziestym trzecim roku — po dalszych studiach w Paryżu, Berlinie, Lipsku — zostaje doktorem filozofii i profesorem zwyczajnym uniwersytetu w Bukareszcie. Potem — podróże naukowe: Paryż, Rzym, Wenecja, Mediolan, Berlin, Wiedeń, Budapeszt — i praca jedna za drugą, sypane jak z rąk obfitości, których bibliografia obejmuje dzisiaj duży tom parusetstronicowy. Węć tylko najważniejsza: „Notes et extraits pour servir à l'histoire des croisades aux XV siècle”, w 6 tomach, 30-tomowe „Studia i dokumenty”. „Akta i fragmenty”. „Historia narodu rumuńskiego”. „Historia Państwa Osmańskiego”, historie Albanii, Armenii, Anglii, Francji, „The Byzantine Empire” i wreszcie kapitalna „Essai de synthese de l'histoire de l'Humanite”, korona jego dorobku naukowego. To też za swą wielką zasługą naukową zostaje Jorga profesorem Sorbony, rektorem uniwersytetu bucharszesteńskiego, doktorem honoris causa najwybitniejszych uniwersytetów Europy, oraz człon-

kiem szeregu akademii.

Jorga w badaniu dziejów jest oryginalny. Nie uznaje dyspozycji filozoficznych historyków, które stanowią zazwyczaj o takiej czy innej, apriorystycznej naddubowanej filozoficznej dziejów. Już, jako 23-letni młodzieniec stawia własną tezę,

że „wiedza historyczna to systematyczne przedstawienie wszelkich zdarzeń, które wyzbyły jakichkolwiek ubocznych względów i metodycznie ujęte, wykazuje pod tworcy ludzkości, niezależnie od miejsca i czasu”. Dlatego historyk, zdaniem Jorgi, musi mieć wyobraźnię,

Palmy w śniegu

Po raz pierwszy od szeregu lat Południowa Kalifornia odwiedziła śnieżyce.

Czytajcie E Panoramę 7 DNI

WARSZAWSKIE MGAŁKI SĄDOWE

LIST UROCZEJ BLONDYNKI pogrzebał przyjaźń dwu kawalerów

Panowie Stanisław M. i Henryk Z. byli przyjaciółmi na śmierć i życie, jeśli można w tych okropnych czasach wierzyć jeszcze w prawdziwą przyjaźń.

Nic nie było w stanie ich poróżnić. Te same mieli gusty, to samo mieszkanie, te same zapatrywania polityczne, jednakowe „deafy, cele i myśli.

Jednak okazało się w końcu, że zbyt przesada w tym względzie odbiła się fatalnie na ich wzajemnym stosunku i z przyjaciół uczyniła wrogów.

Oczywiście wzięła się w to kobieta. Zarówno p. Stanisław, jak p. Henryk należeli do mężczyzn, którzy wola blondynki. A z pośród wszystkich blondynek świata wyróżniali jednogłośnie pannę Basie O. uroczą ekspedjentkę.

Oczywiście w tych warunkach o konflikt już nader łatwo. Bo można wspólnie przepadać dajmy na to za parówkami z chrzanem i nie wchodzić sobie wzajemnie w drogę — z kobietą jest już rzecz trudniejsza. Na korzyść panny Basi, trzeba zapisać, że przyjmowała wszelkie obu przyjaźń z wzorową bezstronnością.

Jeśli dziś była w kinie dajmy na to z p. Henrykiem, p. Staś mógł być pewnym, że będzie z nią jutro w innym.

Przyjaciele też pozornie godzili

się z tą sielanką we troje, ale w duszach ich zapalała się powoli żagiew zazdrości.

Aż wreszcie doszło do wybuchu. P. Stanisław znalazł, nieostrożnie porzucony przez p. Henryka

Ksężę Etiopii w Parwzu

Przebywający w Paryżu następca tronu Abisynji Asfaou Wessan złożył wieńiec na grobie Nieznanego Żołnierza.

list od panny Basi.

„Kochany Chenio!

We wtorek nie mogię przyjść na randkę gdyż umówiłam się poniekąd z tołem kolegi Stasiem, o którym mówisz rze jeżdż kretom, i stara jedytota. Być może ale, Ładnie tańczy kochajona was dwuch Barbara O.”

Co nastąpiło potem, lepiej nie mówić. Dwaj dotychczasowi druhowie rzucili się na siebie

jak para gladiatorów.

Wkrótce uwagę mieszkańców do mu zwróciły spadające na bruk pod wóza kaktusy w doniczkach, akwarium ze złotymi rybkami, piękne albusy z kolekcjami wiedeńskich fotoktów, oraz liczne krawaty i kołnierzyki.

Hałas był taki, że kres bratobójczej walce musiała wreszcie położyć policja.

Tym sposobem różowy pachnący liścik panny Basi znalazł się na stole sądu grodzkiego i oświecił należycie całą sprawę.

— Kto z nas nie był młody, kto nie kochał blondynki, niech rzuci w nich kamieniem! — zawołał w końcu swego przemówienia obrońca obydwu przyjaciół.

Sędzia pomyślał chwilę, poczem skazał oskarżonych na 50 zł. grzywny.

CO GWIĄZDY WRÓŻA

NA DZIEŃ 7 STYCZNA

Ne nadaje się do nowych poczyniń

Wszystko bowiem co dziś zaczęliśmy — mogłoby w sobie nosić zarodek zmiany i rozkładu i nie rozwijałoby się w przyszłości pomyślnie. Trzeba dodać, że w dniu dzisiejszym da się odczuwać nastrój dość chaotyczny i zmieszany, co zwiastuje bardziej da się we znaki osobom niedomagającym lub starszym.

Poza tem jednak dzień dzisiejszy może nam przynieść jakieś interesujące przeżycia w godzinach rannych. Mogą to być jakieś nowe znajomości, silne sympatie — w każdym razie rano dzisiejsze może nam przynieść powodzenie w miłości i sztuce, nowe wydarzenia, oryginalne pomysły i projekty.

Powódzenie towarzyskie, poparcie przyjaciół, zwiększona wartości, zainteresowania artystyczne — to charakterystyczne możliwości dzisiejszego ranka, który może nam przynieść również i gwałtowne nieoczekiwane, a także i powodzenie w takich przedsięwzięciach, które wymagają skrytości i tajemnic.

Wieczór późniejszy, oprócz potęgowania się nieśmiałego nastroju — może przynieść po godz. 22-ej drobne niepokoję, nieporozumienia, lub rozstania. Dziecko dziś urodzone — praktycznie, ambiane, uzdolnione w kierunku artystycznym — będzie przeżywać niewiele przygody i romantycznie wydarzenia. J. S. D.

Nimłodsza saksofonistka

Benny Moroff, kapelmistrz jednego z najświetniejszych zespołów orkiestrowych Nowego-Jorku, uczy swą 2-letnią córeczkę gry na saksofonie.

Kalendarzyk podatkowy na styczeń 1932 r.

Ministerstwo Skarbu przypomina płatnikom podatków bezpośrednich, że w miesiącu styczniu b. r. płatne są następujące podatki:

1) do 15 stycznia b. r. — zaliczka miesięczna na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu, osiągniętego w grudniu 1931 r. przez przedsiębiorstwa handlowe I i II kategorii, prowadzące prawidłowe księgi handlowe oraz przedsiębiorstwa sprawozdawcze;

2) do 15 stycznia b. r. — zaliczka miesięczna na poczet państwowego podatku przemysłowego od obrotu za IV kwartał 1931 r. w wysokości 1/5 kwoty podatku, wymierzonego za rok 1930, przez przedsiębiorstwa handlowe i przemysłowe, nieprowadzące prawidłowych ksiąg handlowych oraz przez zająca przemysłowe i samodzielne wolne zająca zawodowe.

3) do 7 stycznia b. r. — podatek dochodowy od uposażeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę, potrącony w miesiącu grudniu 1931 roku.

Nadto płatne są w styczniu b. r. zaległości odroczone na raty z terminem płatności w

styczniu b. r. także podatki, na które płatnicy otrzymali nakazy płatnicze również z terminem płatności w tym miesiącu.

(Korespondencja własna)

W myśl poleceń przewodniczącego Powiatowego Komitetu Przeciwegruźliczego, Starosty Powiatowego p. Inż. Stanisława Michałowskiego i przy poparciu Lekarza Powiatowego p. dr. Jana Walewskiego, została zorganizowana akcja przeciwegruźlicza przy miejscowym Ośrodku Zdrowia, obejmująca miasto Zabłudów i okolice.

W dniu 13 grudnia 1931 r. w lokalu Ośrodka Zdrowia odbyło się zebranie organizacyjne Komitetu Lokalnego z udziałem przedstawicieli duchowieństwa, władz miejskich, nauczycielstwa i miejscowych organizacji.

W skład prezydium Komitetu weszli: przewodniczący: Kierownik Ośrodka Zdrowia dr. Edward Nowakowski, sekretarz: higienistka Ośrodka p. Zofia Kępińska, skarbnik: kierownik szkoły powszechnej w Zabłudowie p. Jan Hencel.

Następnie Komitet wyłonił z

Kontrola świadectw przemysłowych

Przemysłowcy, kupcy, rzemieślnicy, którzy dotychczas nie zdążyli wykupić świadectw przemysłowych winni pośpieszyć z nabyciem takowych, bo już wyruszyli na miasto kontroli, którzy obchodzą sklepy i lokale przedsiębiorstw przemysłowych i handlowych w celu sprawdzenia, czy właściciele ich posiadają świadectwa przemysłowe na rok 1932.

Akcja przeciwegruźlicza na terenie Zabłudowa

siebie dwie sekcje: propagandową i dochodową.

W dniu 20 grudnia ub. r. w Zabłudowie został dwukrotnie wyświetlony film propagandowy i wygłoszony odczyt o gruźlicy, walce z tą chorobą i zapobieganiu. Udział ludności, zwłaszcza wiejskiej, bardzo liczny,

bo wynoszący ponad tysiąc osób. Dnia 30 grudnia ub. r. we wsi Protasy w wiejskiej świetlicy p. Kępińska, higienistka Ośrodka wygłosiła pogadankę z przezroczami na ten sam temat.

Sekcja dochodowa prócz rozsprzedaży nalepek przeciwegruź-

Zbiórka odzieży i obuwia dla bezrobotnych

Dla przyjęcia z pomocą bezrobotnym w okresie zimowym Wojewódzki Komitet do Spraw Bezrobocia urządza zbiórkę

odzieży i obuwia od 5.1-32 r. do 20.1.1932 r.

Niech nikt nie odmówi i złoży ofiarę na ten cel, bo czas nagli!

Zbiórkę będzie przeprowadzał Komitet przez specjalnie upoważnione osoby zaopatrzone w specjalne legitymacje, które będą skierowywane przez Komitet do domów zgłaszających, że mają rzeczy do oddania.

Przyjmowanie deklaracji ofiarowanych przedmiotów odbywać się będzie codziennie telefonicznie tel. 68 lub w biurze Komitetu, w lokalu T-wa „Przystań” w godz. od 9-ej do 1-ej i od 16-ej do 18-ej.

Zamiast burmistrza w Starosielcach KOMISARZ RZĄDOWY

Z dniem 1 stycznia stanowisko burmistrza w Starosielcach objął mianowany przez Starostwo Powiatowe komisarz rządowy p. Nikodem Jagiello-wicz z Warszawy.

Masowe zatrucie się spirytusem skażonym NA UCZCIE WESELEJ

We wsi Halińce gm. kozłowskiej w mieszkaniu Jana Guza odbywała się uczta weselna. Guz wydawał swą córkę Janinę za zamożnego gospodarza Michała Tomaszewicza.

Wesołe uczcie wzięło udział około 40 gości pochodzących z tejże wsi oraz sąsiedniej Darniewy. Guz chcąc tanim kosztem ugodzić przybyłych krewnych i znajomych zamiast wódki podał spirytus skażony który przedtem z małżonką rozcieńczył i przedstawił. Goście pili „truciznę” bez żadnego umiaru, tak iż około północy kilku z nich dostało gwał-

townych skurczów żołądkowych.

Nieco później przy stole biesiadnym zasłabł pan młody Michał Tomaszewicz, jego ojciec Wiktor oraz dwaj bracia Kazimierz i Tomasz. Wśród gości weselnych powstała panika. Niezwłocznie posłano do miasteczka po lekarza, który zanim przybył, w mieszkaniu zastał już zatrutych około 15 osób.

Po zarządzanej akcji doraźnej i wypompowaniu z żołądków trucizny, włościan odwieziono do szpitala. Guza z małżonką zatrzymano.

NADESLANE.

Doniosły wynalazek z dziedziny lecznictwa!

P. Szymonowi Edelmanowi aptekarzowi i właścicielowi wytwórni chemicznej we Lwowie, udało się stworzyć znakomity środek przeciw reumatyzmowi, bólowi neuralgicznemu, goścowi, bólowi mięśniowemu i t. p. pod nazwą: „Ichtio mentol”. Nacieranie to posiada w swym składzie prócz ichtioli i mentolu także i salicylan mentolowy, który to preparat wtarty w ciało, zastępuje w zupełności wewnętrzne zażywanie salicylu, który tak jak aspiryna, działa znakomicie przeciw powyższym dolegliwościom.

Liczne atesty ze strony klinik szpitali i lekarzy, świadczą najwyraźniej o wartości leczniczej tego środka.

Złóż ofiarę na rozbudowę Szpitala Polsk. Czerwonego Krzyża

Dr. J. WALEWSKI
Choroby wewnętrzne, skórne i narządowe
Przyjmuje rano i od 4-8 w.
w niedzielę i święta od 10-11 rano
ul. Sienkiewicza 14 m. 3 Telefon 9-49

Czytajcie „Dziennik”

„MODERN”

Dziś początek
630, 820, 1015

ULTRA-REALISTYCZNY FILM
DŹWIEKOWY

nagrodzony przez AKADEMJE SZTUKI
w New Jorku

WIELKOMIEJSKIE ULICE

GARY COOPER
SYLWIA SYDNEY
WILIAM BOYD

w rolach głównych.
Film, który każdy musi widzieć!

Tani i zdrowy nabiał w Białymstoku

Z inicjatywy Związku Rewizyjnego Spółdzielni Rolniczych dn. 28 grudnia r. ub. zostało utworzone w Białymstoku Zrzeszenie mleczarni spółdzielczych pow. Wysocko-Mazowieckiego i Białostockiego pod hasłem „Zdrowy nabiał”.

Do Zarządu weszli pp.: Stanisław Myśkowski, Adam Przewojski i Wanda Krassowska.

Zrzeszenie ma na celu zaopatrywanie mieszkańców Białegostoku w masło wyborowe, w mleko pełne surowe i pasteryzowane, w śmietankę słodką (kawową) i kwaśną, sery, twarogi i jaja stemplowane (świeże).

Konsumenci otrzymają teraz naprawdę tani i zdrowy produkt pełnowartościowy. Nie be-

dą już zmuszeni za ciężko zarobiony pieniądź nabywać u pośredników-spekulantów masła zafałszowanego margaryna, oraz mleka zanieczyszczonego, rozwodnionego, odłuszczonego często z zawartością prątków gruźliczych i w dodatku po cenach wyrubowanych. Rolnik — producent często otrzymywał mniej niż połowę ceny sprzedaży.

Należy sądzić, że przy poparciu konsumentów szybko rozwinię się działalność Zrzeszenia mleczarskiego, a pod naciskiem kontroli i kar władz sanitarnych, administracyjnych i samorządowych zostanie wytypowane fałszowanie nabiału, obecnie na wielką skalę stosowane w Białymstoku.

Czy wiesz, że bezrobotni cierpią nędzę i trzeba im dopomóc?

Teatr „Palace”
Teatr Objazdowy Samor. Woj. Białostockiego
pod dyktando Józefa Krokowskiego
i Kazimierza Opalińskiego
W czwartek, 7 stycznia r. b.
o godz. 8 min. 30 wiecz.
WIELKA REWJA ARTYSTYCZNA
w 2 częściach i 16 obrazach p. t.
„Więc cały Białystok”
Gościowy występ
Reny Hryniewiczówny
prima-balleriny Opery Warszawskiej
Szereg nowości. Własna orkiestra.
Ceny miejsc od 50 gr. do 3.30 zł.

Popierajcie L.O.P.P.

Ze sportu

Młodyklubowy Turniej Sportowy

Z.A.K.S. (Wilno) — Z.K.S. Białystok
W sobotę 9 bm. odbędzie się w Białymstoku I-szy międzynarodowy turniej sportowy zespołów Z.A.K.S. (Wilno) i Z.K.S. (Białystok).

Program turnieju: godz. 11 min. 30 w lokalu Z.K.S. (ulica Dąbrowskiego 20) Mecz ping pongowy Z.A.K.S. — Z.K.S. Godz. 3 po południu na ringu w teatrze „Palace” Mecz bokserski Z.K.S. — Z.A.K.S.

DLACZEGO

NIE ZAPRENUMERUJESZ

„Dziennika Białostockiego”, a kupujesz pojedyncze numery, codziennie przepłacając w ten sposób kilka groszy. Prenumerata miesięczna z odrośnięciem do domu, kosztuje 5 zł.

Pomyśl i przyjdź!

Administracja czynna od g. 9-ej rano do 7-ej w.
ul. Rynek Kościuszki 1, tel. 63.

DRUKARNIA

„Dziennika Białostockiego”

WYKONUJE:
Plakaty, Odezwy, Ulotki, Afisze oraz wszelkiego rodzaju druki

Szybko i tanio

BIAŁYSTOK,
Legionowa 1, (w podwórzu) tel. 11

DRUKARNIA

APOLLO

TRADER HORN

Największy film świata, reżyserji twórcy „Poganiń” i „Białe Cienie” **VAN-DYKA**
Poetyckie piękno i groźna natura zespolone w cudowny film
Uwaga! O godzinie 4-ej seans ulgowy: dla dzieci 75 gr., dla dorosłych — 1 zł.
Na godz. 6, 8 i 10 ceny miejsc normalne

Król śmiechu HAROLD LLOYD HAROLD TRZYMAJ SIĘ!

w najweselejszej dźwiękowej komedii p. t.
wkrótce w kinie „MODERN”

Najskuteczniejsze i najtańsze
środki lecznicze — to
ZIOŁA lecznicze DRA BREYERA
Zatwierdzone przez Min. Zdrowia, odznaczone złotymi medalami w Nicei i Brukseli — skuteczne w chorobach: zapalenie płuc, gruźlica, astma, katar, wszelkiego rodzaju kaszle, reumatyzm, nerwobóle, skrośle, wszelkie zanieczyszczenia krwi, nieczystość cery, wypryski skórne, katar żołądkowo-kiszczkowy, hemoroidy, zatwardzenie, biegunka, żółtaczkę, wszelkie choroby wątroby i innych organów brzusznych, choroby nerwowe, bezsenność, bóle głowy, otyłość, zwapnienie tętnic i t. d.
Można nabywać niemal w każdej aptece lub składzie aptecznym — albo w wytwórni:
POLHERBA 2-ka 20.0.0. Skrytka 48 **Kraków-Podgórze**
Kto chce leczyć się ziołami — niech zażąda darmo w wytwórni — broszurki „Jak odzyskać zdrowie”.